

Problémy a nezdary

Texty na tento týden

Mk 4,35–41; Mk 5,21–34; Ř 5,3–5; Jb 19,23–27; Jb 23,8–12; L 24,13–27; Ř 8,18.28

Základní verš

„A nejen to: chlubíme se i utrpením, vždyť víme, že z utrpení roste vytrvalost, z vytrvalosti osvědčenost a z osvědčenosti naděje. A naděje neklame, neboť Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán.“ (Ř 5,3–5)

Večer, když slunce zapadalo za obzor, spěchala domů mladá dívka. Vtom se přihnala velká bouře. Dívka zrychlila krok, věděla totiž, že je před ní ještě kus cesty. Na tvář jí dopadla osamělá kapka deště, pak další, a dříve, než se nadála, byla celá promočená. Rozběhla se a po chvíli konečně doběhla domů. Otec k ní přispěchal a zabalil ji do deky. „Jsem rád, že jsi doma. Vyhlížel jsem tě z okna a viděl jsem, jak běžíš,“ řekl jí. „Jen mě zajímá, proč ses při každém blesku zastavila a podívala ses nahoru?“

„Zastavila jsem se proto, abych se usmála na nebe, protože mě napadlo, že si mě Bůh fotí!“

Jaká je tvoje reakce, když přijdou životní bouře nebo když do tvého vztahu s Bohem vstoupí těžké chvíle? Když ti déšť bičuje záda, skloníš hlavu, nebo se v důvěře podíváš vzhůru k Bohu s vědomím, že o tobě ví a stojí při tobě i v problémech a nesnázích?

Tento týden se budeme věnovat tomu, jak reagovat, když do života přicházejí náročné situace. Zamysleme se nad tím, jak můžeme překážky či nezdary proměnit v posílení – a ne oslabení – našeho nejdůležitějšího vztahu.

Osnova lekce

Tento týden se budeme zabývat náročnou otázkou, jak si udržet blízký vztah s Bohem uprostřed životních bouří a zklamání. Na příkladech biblických postav uvidíme, že Bůh je s námi i tehdy, když se nám zdá být vzdálený nebo když jeho jednání nerozumíme.

- Mk 4,37–41: Ježíšova moc nad „bouřemi“ našeho života (neděle)
- Mk 5,27–34: Důvěra v Boží lásku a moc navzdory nemoci (pondělí)
- Jb 19,25–27: Jóbova důvěra uprostřed životních tragédií (úterý)
- L 24,15–27: Učedníci se učí opět důvěřovat Bohu i ve chvíli zklamání (středa)
- Ř 8,18.28–30: Jistota Boží blízkosti za všech okolností (čtvrtek)

BOUŘE ŽIVOTA

37Tu se strhla velká bouře s vichřicí a vlny se valily na loď, že už byla skoro plná. 38On však na zádi lodi na podušce spal. Učedníci ho probudí a řeknou mu: „Mistře, tobě je jedno, že zahyneme?“ 39Tu vstal, pohrozil větru a řekl moři: „Zmlkni, utiš se!“ I ustal vítr a bylo veliké ticho. 40Ježíš jim řekl: „Proč jste tak ustrašení? Ještě nemáte víru?“ 41Zmocnila se jich veliká bázeň a říkali jeden druhému: „Kdo to jen je, že ho poslouchá i vítr i moře?“ (Mk 4,37–41)

Osobní studium

V okolí Galilejského jezera Ježíš strávil celý den rozhovory se zástupy lidí. Jeho slova zněla v jejich myslích ještě dlouho a promlouvají i k nám dnes.

Když nastal večer, Ježíš vyzval učedníky, aby se přeplavili na druhý břeh jezera (Mk 4,35). Věděl, že přijde bouře, a přesto chtěl, aby nastoupili do loďky a vydali se na plavbu. Toužil totiž svým nejbližším následovníkům dát důležité životní poučení. Jak příběh pokračoval, víme.

Co se z příběhu o bouři napsaném v úvodních verších (Mk 4,35–41) můžeš naučit o víře?

Uvažuj o následujících myšlenkách:

- Ježíš usíná na polštáři, který byl pravděpodobně jediný v lodi. Rybářské loďky mívaly obvykle jeden polštář, na kterém sedával člověk obsluhující kormidlo. Osoba na zádi vedla loď do cíle. Ježíš je zde tedy v pozici „kormidelníka“, ale usne.
- Ne všichni učedníci byli na jezeře nováčky. Minimálně Petr, Jakub a Jan byli zkušeni

rybáři. Galilejské jezero znali jako svou dlaň a dobře věděli, jak takové bouři čelit.

- Toto je jediný evangelijní záznam o Ježíšově spánku. Uprostřed jedné z nejhorších bouří v jejich životě, když jsou učedníci vyděšení a myslí si, že zemřou, Ježíš spí.
- Reakce učedníků v době krize byla: „Mistře, tobě je jedno, že zahyneme?“ (Mk 4,38). Zpochybňovali Ježíšův charakter i jeho lásku k nim. Příliš často je to i naše reakce, dostaneme-li se do obtížné situace.

Uprostřed krize a beznaděje se samozřejmě můžeme pokusit zachránit se sami (jako učedníci). Někdy, když cítíme bolest či ztrátu, můžeme také začít pochybovat o Boží lásce a péči. Okolnosti posuzujeme z naší omezené lidské perspektivy a máme jasnou představu, co by měl Bůh udělat. Podobně jako v případě učedníků však právě v životních bouřích může Bůh konat ty největší zázraky. Bůh je vždy věrný, i když jeho zdánlivé nečinnosti nerozumíme. Je s námi v našich bouřích a dokáže je utišit i tehdy, když k tomu my nemáme sílu ani prostředky.

Aplikace

Jaká je tvá obvyklá reakce, když ti do života vstoupí bouře? Jak takové chvíle ovlivňují tvůj vztah s Bohem? Jakou máš zkušenost s veršem, který říká: „Žijeme přece z víry, ne z toho, co vidíme“ (2K 5,7)?

„TVÁ VÍRA TĚ ZACHRÁNILA“

²⁷Když se doslechla o Ježíšovi, přišla zezadu v zástupu a dotkla se jeho šatu. ²⁸Říkala si totiž: „Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!“ ²⁹A rázem jí přestalo krváčení a ucítila v těle, že je vyléčena ze svého trápení. ³⁰Ježíš hned poznal, že z něho vyšla síla, otočil se v zástupu a řekl: „Kdo se to dotkl mého šatu?“ [...] ³³Ta žena věděla, co se s ní stalo, a tak s bázní a chvěním přišla, padla mu k nohám a pověděla mu celou pravdu. ³⁴A on jí řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Odejdi v pokoji, uzdravena ze svého trápení!“ (Mk 5,27–30.33.34)

Osobní studium

Představ si zástup lidí na břehu Galilejského jezera. Od časného rána netrpělivě čekají na Ježíše. Když konečně jeho loď přirazí ke břehu a on vystoupí, tlačí se kolem něj a následují ho do Kafarnaa. Najednou přichází Jairo, představený synagogy, a prosí Ježíše, aby přišel a uzdravil jeho dceru.

V davu je také žena, kterou už mnoho let trápí zdravotní potíže. Všechny své peníze utratila za lékaře, „ale nic jí to nepomohlo, naopak, šlo to s ní stále k horšímu“ (Mk 5,26). Doslechla se o zázračném muži z Galileje a s nadějí v srdci posbírala poslední zbytky sil, aby toho rána vyšla z domu a připojila se k čekajícímu davu. Lidé se nesnesitelně tlačili. Náhle zahlédla Ježíše. Prodírala se davem a sama sebe povzbuzovala: „Dotknu-li se aspoň jeho šatu, budu zachráněna!“ (Mk 5,28).

Přečti si text Mk 5,21–34. Co se můžeme z tohoto příběhu naučit?

Popsaná událost ukazuje, že Ježíš soucítí s trpícími. Zajímá se o nemocné i osamělé

a svou pozornost zaměřuje na ty, kteří by se jinak v davu zcela ztratili. V ten den se ho dotýkalo mnoho lidí, ale jen tato žena se ho dotkla s vírou, že jí opravdu pomůže. Dotkla se ho s touhou přijmout požehnání, které tak zoufale potřebovala. Neuzdravil ji samotný dotek, ale právě její víra (Mk 5,34). „Spasitel rozeznal dotek víry od náhodných dotyků neopatrného davu.“ (DA 344; TV 219) Ježíšův oděv neměl žádnou zvláštní moc; byla to víra ženy a její rozhodnutí přiblížit se k němu, co se stalo hybnou silou jejího uzdravení.

Ta křehká, trpící a zoufalá žena mohla toho rána zůstat doma v posteli. Ona však s nadějí v srdci vyhledala Ježíše. Nestačilo jí vidět ho z dálky – toužila dostat se do jeho blízkosti.

Ježíš nás vyzývá, abychom učinili totéž: „Pojďte ke mně, všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším“ (Mt 11,28–29).

Aplikace

Jak se v jednání ženy z dnešního příběhu projevují myšlenky z Ř 5,3–5? Jak by se tyto myšlenky mohly projevit ve tvém životě?

JÓB

²³Kéž by byly mé řeči sepsány, vyznačeny jako nápis ²⁴rydlem železným a olovem, do skály trvale vytesány! ²⁵Já vím, že můj Vykupitel je živ a jako poslední se postaví nad prachem. ²⁶A kdyby mi i kůži sedřeli, ač zbaven masa, uzřím Boha, ²⁷já ho uzřím, pro mne tu bude, mé oči ho uvidí, ne někdo cizí, mé ledví po tom prahne v mém nitru. (Jb 19,23–27)

⁸Půjdu-li vpřed, není nikde, jestliže zpět, též ho nepostřehnu, ⁹jestliže něco učiní vlevo, neuzřím ho, skryje-li se vpravo, neuvidím to. ¹⁰Zato on zná moji cestu; ať mě zkouší, vyjdu jako zlato. ¹¹Má noha se přidržela jeho kroků, držel jsem se jeho cesty, neodchýlil jsem se, ¹²od příkazů jeho rtů jsem neodstoupil, řeči jeho úst jsem střežil víc než vlastní cíle. (Jb 23,8–12)

Osobní studium

Když přemýšlíme o tragédiích, neúspěších či pohromách popsaných v Bibli, Jób bude asi první člověk, který nás napadne. Nejenže přišel o veškerý majetek (Jb 1,14–17), ale také o děti (Jb 1,18.19) a zdraví (Jb 2,7). Známa je i reakce jeho ženy, která ho vyzývá, aby ještě před smrtí zlořečil Bohu (Jb 2,9).

Po nějaké době přišli za Jóbem jeho tři přátelé. Jóbův vzhled je tak šokoval, že si k němu sedli a „seděli potom spolu s ním na zemi po sedm dní a nocí a slova k němu žádný nepromluvil, neboť viděli, že jeho bolest je nesmírná“ (Jb 2,13). Když nakonec promluví, snažili se uvést lidské důvody, proč Jóba postihlo takové neštěstí. Tím však neúmyslně jeho utrpení ještě prohloubili. Tři přátelé Jóba obvinili, že musí mít ve svém životě nějaký skrytý hřích, z něhož má činit pokání (Jb kap. 8; 11; 15). Dokonce mu řekli: „Tak to dopadne s příbytky bídáků, s místem, kde neznali Boha“ (Jb 18,21).

Jak Jób na to zareagoval? (Jb 19,23–27; Jb 23,8–12)

Bez ohledu na tragické události, které ho obklopovaly a kterým vůbec nerozuměl, zůstal Jób Bohu věrný. Neochvějně se držel své víry. Neobviňoval Boha ani mu nezlořečil. Naopak, když byl blízko tomu, aby za své trápení obvinil Boha, prohlásil: „Z života své matky jsem vyšel nahý, nahý se tam vrátím. Hospodin dal, Hospodin vzal; jméno Hospodinovo buď požehnáno“ (Jb 1,21).

I my se někdy ocitáme uprostřed podobného zápasu. Satan se snaží bolestí, utrpením, ztrátami a obtížemi zkreslit obraz milujícího Boha, kterého nám představuje Písmo. V takové době můžeme reagovat dvěma způsoby: obviňovat a odmítat Boha, nebo se ho držet ze všech sil. Přestože kolem nás zuří nelítostný boj, pamatujme, že ve světle věčnosti jsou naše současné těžkosti jen dočasné (2K 4,16–18). Jde o mnohem víc než o to, co vidíme tady a teď. Jednou z největších výzev pro věřícího je důvěřovat Bohu i v nejtemnějších chvílích. Bůh nám mnoha způsoby zjevil realitu své lásky. Držme se této klíčové pravdy – pravdy o Boží lásce – i tehdy, když ji právě necítíme.

Aplikace

Pokud se právě nacházíš uprostřed těžkého období, utíkej se k Bohu. Vezmi si Bibli a zápisník a buď s Bohem venku v přírodě. Opíš si verše Ř 5,3–5 a zamysli se nad poselstvím této pasáže s vírou, že Boží láska a péče jsou tou nejjistější a nejstabilnější součástí tvého života.

CESTA DO EMAUZ

¹⁵A jak to v řeči probírali, připojil se k nim sám Ježíš a šel s nimi. ¹⁶Ale něco jako by bránilo jejich očím, aby ho poznali. ¹⁷Řekl jim: „O čem to spolu cestou rozmlouváte?“ Oni zůstali stát plní zármutku. ¹⁸Jeden z nich, jménem Kleofáš, mu odpověděl: „Ty jsi asi jediný z Jeruzaléma, kdo neví, co se tam v těchto dnech stalo!“ [...] ²⁵A on jim řekl: „Jak jste nechápaví! To je vám tak těžké uvěřit všemu, co mluvili proroci! ²⁶Což neměl Mesiáš to vše vytrpět a tak vejít do své slávy?“ ²⁷Potom začal od Mojžíše a všech proroků a vykládal jim to, co se na něho vztahovalo ve všech částech Písma. (L 24,15–18.25–27)

Osobní studium

Byly to dva týdny naplněné zmatkem a nejistotou. Učedníci si v duchu znovu a znovu přehrávali všechny rozhovory a události: triumfální vstup do Jeruzaléma a vyčištění chrámu, slavení Paschy v horní místnosti, Ježíšovy modlitby v Getsemanské zahradě, Jidášovu ohavnou zradu, soud, výsměch a bičování. Ježíšovo tělo plné ran visící na kříži i jeho poslední slova, než vydechl naposledy, když odpolední oblohu nečekaně zahalila tma, roztržení chrámové opony a otevření hrobů spravedlivých. Viděli také opatrné sejmutí Ježíšova těla z kříže a jeho uložení do hrobu ještě před začátkem soboty. A pak už jen tíseň, zklamání, pochybnosti a množství otázek v jejich myslích. Jak se mohli tak moc zmýlit ve svých očekáváních?

Ano, Ježíšovi následovníci byli zoufalí, sklíčení a bezradní. Byla to ta nejtěžší rána, jakou kdy zažili. Netušili, že prožívají jen krátký okamžik v rámci největšího příbě-

hu všech dob. Když dva z nich putovali do Emauz, zjevil se jim Ježíš a šel s nimi.

Přečti si rozhovor v L 24,13–27. Uvažuj o této události z pohledu dvou učedníků i z pohledu Ježíše.

Když „se jim otevřely oči a poznali ho“, oba učedníci spěchali zpátky do Jeruzaléma, aby se podělili o svou zkušenost (L 24,31.33.34). Když se pak Ježíš zjevil i ostatním učedníkům a stál uprostřed nich, lekli se. Všimněme si jeho otázky: „Proč jste tak zmateni a proč vám takové věci přicházejí na mysl?“ (L 24,38).

Tato slova mohou být Ježíšovým poselstvím i pro nás dnes. Příliš často zapomínáme, že když procházíme údolím bolesti, zármutku a zklamání, Ježíš jde vedle nás. Nepoznáváme ho, přestože je nablízku. Znovu a znovu zapomínáme, že náš příběh má pokračování, které vidí jen on. Když nás znepokojují starosti a pochybnosti, ztrácíme ze zřetele pravdu, že náš život spočívá bezpečně v jeho rukou. A příliš často se domníváme, že víme lépe než Ježíš, co se v našich životech skutečně děje (L 24,18).

Aplikace

Bible nám ukazuje, jak můžeme jako křesťané reagovat na výzvy a neúspěchy. Věnuj dnes čas studiu těchto textů: Ř 8,28; Fp 4,4–13; Jk 1,2–4.12 a 2K 12,9.10. Zapiš si tři klíčové myšlenky, o které se můžeš později podělit s někým, kdo právě prožívá zklamání či neúspěch. Uvažuj přitom i o textu 2K 1,4.

JISTOTA JEŽÍŠOVY BLÍZKOSTI

¹⁸Soudím totiž, že utrpení nynějšího času se nedají srovnat s budoucí slávou, která má být na nás zjevena. ²⁸Víme, že všechno napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha, kdo jsou povoláni podle jeho rozhodnutí. [...] ²⁹Které předem vyhlédl, ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mnoha bratřími; ³⁰které předem určil, ty také povolal; které povolal, ty také ospravedlnil, a které ospravedlnil, ty také uvedl do své slávy. (Ř 8,18.28–30)

Osobní studium

Přál sis někdy ve chvílích, kdy ses cítil úplně na dně, vidět Ježíše? Představ si sebe v následujícím snu:

„Zdalo se mi, že sedím v naprostém zoufalství, s tvářmi v dlaních, a přemýšlím: Kdyby byl Ježíš na zemi, šla bych k němu, vrhla bych se mu k nohám a řekla bych mu o všem svém utrpení. On by se ode mne neodvrátil, slitoval by se nade mnou a já bych ho navždy milovala a sloužila mu. Vtom se otevřely dveře a dovnitř vstoupila krásná a vznešená postava. Soucitně se na mě podívala a řekla: ‚Přeješ si vidět Ježíše? Je tady, a pokud chceš, můžeš ho vidět. Vezmi si všechno, co máš, a následuj mě.‘

Poslouchala jsem to s nevýslovným nadšením. Radostně jsem si vzala svých pár věcí, všechny své malé drahocennosti, a následovala svého průvodce. Zavedl mě ke strmému a na pohled chatrnému schodišti. Když jsem začala stoupat po schodech, varoval mě, abych měla oči upřené vzhůru, aby se mi nezatočila hlava a nespadla jsem. Mnoho dalších, kteří po tomto strmém schodišti stoupali, spadlo dříve, než se dostali nahoru.

Konečně jsme dosáhli posledního schodu a zastavili jsme se přede dveřmi. Tady mi můj průvodce přikázal, abych tam nechala všechno, co jsem si s sebou přinesla. S ra-

dstí jsem to položila na zem. Potom otevřel dveře a vyzval mě, abych vešla. V okamžiku jsem stála před Ježíšem. Tu krásnou tvář jsem si nemohla splést. Takový zářivý výraz laskavosti a majestátnosti nemohl patřit nikomu jinému. Když na mně spočinul jeho pohled, hned jsem věděla, že zná každou okolnost mého života i všechny mé vnitřní myšlenky a pocity.

Chtěla jsem se skrýt před jeho zrakem, protože se nedal snést jeho zkoumavý pohled. On však přišel s úsměvem až ke mně, položil mi ruku na hlavu a řekl: ‚Neboj se.‘ Zvuk jeho sladkého hlasu rozechvěl mé srdce štěstím, jaké jsem nikdy předtím nezažila. Byla jsem příliš šťastná, než abych mohla vyslovit třeba jen jedno slovo. Přemožená nevýslovnou radostí jsem padla k jeho nohám. Zatímco jsem tam bezmocně ležela, přede mnou se odkrývaly scény krásy a slávy a zdálo se mi, že jsem dosáhla klidu a bezpečí nebe. Nakonec se mi vrátila síla a vstala jsem. Milující Ježíšovy oči se na mne stále dívaly a jeho úsměv naplňoval mou duši štěstím. Jeho přítomnost mě naplnila svatou úctou a nevýslovnou láskou. [...] Tento sen mi dodal naději [... a] víru [...] A krása a prostá síla důvěry v Boha začaly zahánět tmu z mé duše.“ (EW 79–81)

Uprostřed životních neúspěchů se potřebujeme soustředit na Ježíše a na to, co nám zjevuje o Boží lásce k nám.

Aplikace

V čem tě poselství úvodních veršů Ř 8,18.28–30 může naplnit nadějí?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Právě když čelíme životním zkouškám a nezdarům, potřebujeme se co nejvíce držet Boha. Témata, která toto čtvrtletí studujeme, přispívají k udržení i k obnovení silného vztahu s ním. Často čelíme trápením, jako jsou zdravotní problémy, finanční potíže, rozpad manželství, smrt někoho blízkého nebo i jiné těžkosti, které nás připravují o radost. Uvažujte nyní o následujících otázkách v souvislosti s tím, o čem jsme dosud mluvili.

Otázky k rozhovoru

1. *Jak ovlivnily překážky, kterým čelíte nebo jste čelili v minulosti, váš obraz Boha? Jak můžete jasněji vidět Boží skutečnou povahu?*
2. *Kdy jste se naposledy modlili, aby Boží hlas ve vašem životě byl silnější než hlas nepřítelů? Pamatujte, že zloděj (satan) přichází krást, zabíjet a ničit, ale Bůh dává život v plnosti (J 10,10).*
3. *Je vaše srdce pokorné? Věříte, že Bůh je stále svrchovaný a vede nás životem i přes obtíže? Pokud ne, jak se můžete naučit této pokorné důvěře v Boží dobrotu a lásku k vám osobně?*
4. *Opíráte svůj život každodenně o Boží slovo? Proste Boha, aby v těžkých časech znovu roznítil vaši první lásku k němu.*
5. *Kdy jste se naposledy obrátili v modlitbě na Boha jako na svého Utěšitele a Rádce s důvěrou, že dodrží svůj slib a nikdy vás neopustí ani se vás nezřekne (Žd 13,5)?*
6. *Pokud je vaše víra slabá, modlete se: „Věřím, Pane; pomoz mé nedověře!“ (Mk 9,24). Obklopte se lidmi, kteří vás mohou povzbudit, ne odradit.*
7. *Svět se nestará vždy o slabé, nevědomé, zraněné a zlomené. Boží poselství „Když jsem slabý, tehdy jsem silný“ (parafráze; viz 2K 12,9.10) může radikálně změnit životy lidí. Přemýšlejte o někom, koho byste dnes mohli tímto poselstvím povzbudit.*

Shrnutí

Žijeme v hříšném světě plném bolesti a utrpení. Každý z nás v určitém období života čelí obtížím, které mohou vést až k pochybnostem o Boží lásce. Když se ohlédneme za tím, jak různí lidé v Bibli reagovali na životní neúspěchy, můžeme být povzbuzeni. Z jejich zkušeností se učíme, že i naše zápasy mohou vést k prohloubení vztahu s Bohem, který se nemění (Mal 3,6) a jehož láska je věčná a stálá.